

Så här berörs det fria dans och koreografifältet av coronaviruset och dess konsekvenser

Detta är ett underlag för beslut om förstärkt finansiering som akut behövs för att det fria danslivet ska överleva 2020, för publiken och utövarna.

Vänligen kontakta Danscentrum för möten och frågor kring materialet, se kontaktuppgifter i slutet av denna sammanställning.

Danscentrum är en riksorganisation och rikstäckande centrumbildning för den fria professionella samtida danskonsten i Sverige. Danscentrum är även den fria danssektorns arbetsgivarorganisation och tecknar kollektivavtal med Teaterförbundet för scen och film.

Då den fria danssektorn saknar infrastruktur och produktionslokaler samt har få scener nationellt för publikmöten är sektorn till stor del projektfinansierad. Få inom sektorn förfogar över egna lokaler vilket innebär att hyra in sig i andra och som produktionsvillkor torde detta vara mer eller mindre unikt (exempel, i Göteborg delar 160 medlemmar i Danscentrum Väst på en studio i vilken det även bedrivs daglig träning).

Projektbidragen och verksamhetsbidragen kan finnas på kommunal, regional eller statlig nivå och redovisas därefter, vilket bidrar till att det saknas sammanställd nationell statistik kring hur många yrkesverksamma som finns i Sverige, hur många föreställningar som produceras och hur mycket publik som möter dans.

I Konstnärsnämndens och Kulturrådets "Översyn av statens nuvarande insatser inom dansområdet" (2015) framgår det med all tydlighet att den fria danssektorn är primär – det är där majoriteten av områdets utövare och konstnärer är verksamma och det är här de flesta av danskonsten föreställningar skapas. Bedömningen är att 80-90 % av projekt och verksamhetsbidrag går till löne- eller uppdragsanställda. Vilket i sin tur leder till föreställningar för publiken i hela landet, mer arbetstillfällen, skatteintäkter, osv. En bedömning är att ca 90 % av all dans för barn och unga nationellt skapas och framförs av den fria danssektorn.

Detta är en sammanställning av svaren på Danscentrums enkät angående corona-utbrottets konsekvenser inom det fria dans- och koreografifältet. Den skickades ut onsdagen 18 mars 2020. Antalet inkomna svar tisdagen 31 mars, när den här sammanfattningen gjordes, var 142. Fler fortsätter att komma in.

Danscentrums medlemsantal i de fyra regionala medlemsorganisationerna var den 31 december 2019, 77 juridiska och 425 enskilda medlemmar.

Merparten av de enskilda medlemmarna är dansare men flera av dem även koreografer eller pedagoger som skapar enskilda konstnärliga projekt och egna verksamheter, så kallade kombinatorer. Denna enkät ställer frågor kring avbokade föreställningar, lönekostnader och inkomstbortfall och har därför besvarats av 38 juridiska medlemmar och 104 andra utövare som har bortfall av föreställningsbokningar.

Antalet inkomna svar:

Totalt: 142

- DC Norr: 4
- DC Stockholm: 45
- DC Väst: 32
- DC Syd: 25
- Icke-medlemmar: 36

Svarande aktörer omfattar verksamma koreografer, dansare, danspedagoger, producenter, verksamhetsledare, mm.

Hur underlaget har bearbetats och sammanställts:

Av de 36 medlemmar som inte är medlem i en regional Danscentrumorganisation är

- 1 geografiskt verksam i Norra delen av Sverige
- 29 geografiskt verksamma i Stockholms region och Gotland
- 1 geografiskt verksam i Region Västra Götaland
- 1 geografiskt verksamma i Södra delen av Sverige

4 övriga är verksamma: 1 i Västmanland, 2 i Linköping, 1 Nyköping

38 av totalt 77 juridiska medlemmar har svarat = en svarsfrekvens på 49 %. Vilket visar hur stort mörkertalet är.

Av de 38 svarande juridiska aktörerna är representationen från de regionala medlemsorganisationerna följande:

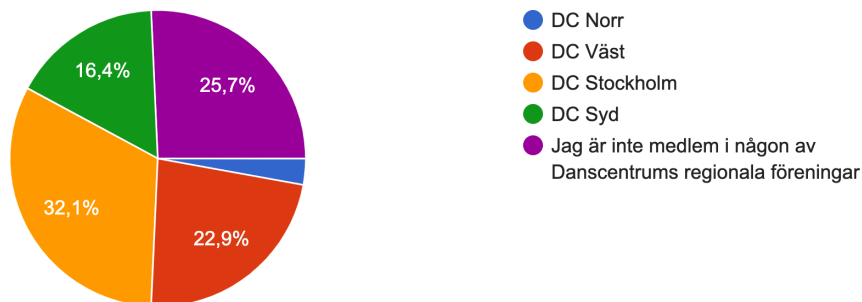
- *DC Norr: 2*
- *DC Stockholm: 17*
- *DC Väst: 7*
- *DC Syd: 12*

104 enskilda aktörer har svarat, varav 68 är enskilda medlemmar i Danscentrum. Då inte alla enskilda medlemmar är koreografer eller driver egna projekt gör vi ett estimat att ca 50 % gör det, alltså 212 av 425 enskilda medlemmar. Detta innebär att vi har ett underlag från 104 personer av 248 (212 + 36 icke-medlemmar) vilket ger en svarsfrekvens = 42 %.

Då vi saknar 51 % av de juridiska medlemmarna och estimerade 58% av enskilda medlemmar rekommenderar vi att man i tolkningen av denna enkäts underlag dubblar alla siffror för att kompensera för mörkertalet.

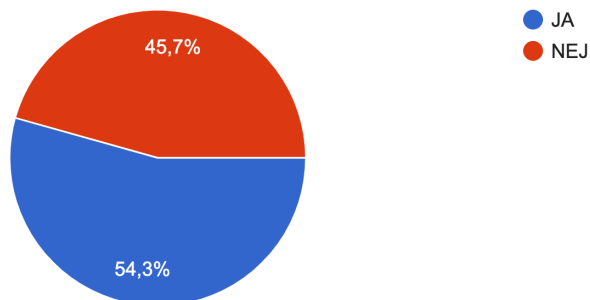
Jag är medlem i Danscentrums medlemsorganisation:

140 svar

Jag har erhållit projektmedel eller bidrag för verksamhet som ska genomföras 2020:

138 svar

Hur många föreställningar har ni fått inställda fram till sommaren eller varslats om?

Ange i siffror:

1609

Kommentarer:

- Alla jobb i april
- I nuläget, fler kommer ställas in om dagsläget blir värre
- Väntar på besked
- Vi ska genomföra research och har inge föreställning men endast WIP-visningar
- Samt repetitioner
- All undervisning
- Osäkert än så länge
- Kan bli fler
- Jag anlitas inte per föreställning men två produktioner jag skulle arbetat med ställs in
- Inga föreställningar i egen regi men flera uppdrag av teatrar, danskompanier och skolor
- Om man gör om "föreställningar" till "klasser" så alla

- Det är vi själva som tagit initiativet till att ställa in med förhoppning om att kunna senarelägga. Formatet vi arbetar med förutsätter närhet och ett delande av kontakt med rum och olika material - precis det som inte är lämpligt just nu
- har har fått ställa in alla jobb

Av hur många arrangörer? Ange i siffror:

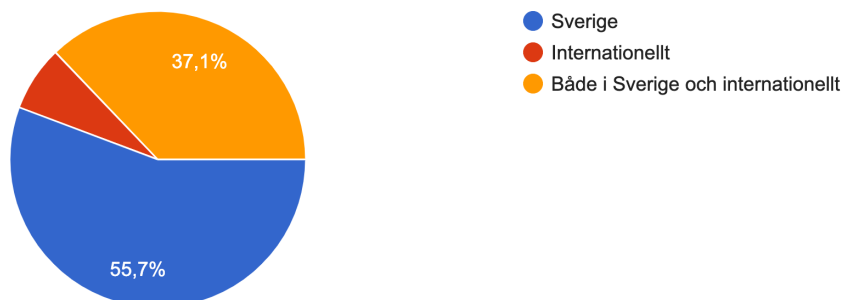
476

Kommentarer angående vilken typ av arrangör:

- Institutioner
- Festivaler
- Utbildningar
- Dansskolor
- Regioner
- Kommuner
- Gallerier
- Egna projekt
- Eventbolag
- Klubbar
- Privatpersoner
- Skolor
- Förskolor
- Gästspelsscener
- Konserthus
- Fria grupper
- Bibliotek
- Stiftelser
- Företag
- Teaterföreningar
- Kulturorganisationer
- Internationella arrangörer

Inom Sverige eller internationellt?

140 svar

Hur många föreställningar uppskattar du försvinner ytterligare under 2020 pga osäkerheten? Ange i siffror:

2091

Hur många andra aktiviteter inom ramen för din verksamhet (ex. workshops) har du fått ställa in eller varslats om fram till sommaren? Ange i siffror:

1192

Kommentarer:

- 6 veckors heltidsrepetitioner
- repetitioner för inställda föreställningar, ca 2 månaders heltidsarbete
- en workshop för varje föreställning jag ger
- fortfarande osäkert läge

Nämnda aktiviteter:

- onlineworkshops
- konferenser
- undervisning
- Skapande skola-projekt
- workshops
- kurser
- beställnings-koreografier för kompanier och utbildningar
- arrangörsträffar
- repetitioner
- research
- residens
- möten
- skapandeprocesser
- resor
- utbudsdagar

Hur många anställda/anlitade har du som du behöver betala lön för dessa kommande veckor eller året ut? Ange gärna lönesummor, antal personer och arbetstid i månader:

Estimat 1

Antalet anställda: 393 löntagare

Summa för lönekostnader under 1 månad*: 7.043.069 kr

* Summan är framräknad för att visa de svarande aktörernas lönekostnader under 1 månad. Aktörerna redovisar på varierande sätt antalet anställda i olika omfattning, och under olika långa perioder. Det framräknade totalbeloppet är en estimering av den totala lönekostnaden under 1 månad.

Då enskilda aktörer svarat "endast min egen lön" är kostnaden räknad som 35.000 kr inkl soc avgifter, vilket kan anses vara lågt räknat. Där det inte finns något svar är ingen summa medräknad. Där endast bidragsgivare är nämnda har summan ej räknats med.

Estimat 2

Antalet anställda: 393 löntagare

Totalbelopp från samtliga lönekostnader som beskrivs i frågan*: 21.631.957 kr

* Summan är en sammanställning av samtliga nämnda lönekostnader, då vissa aktörer redovisat kostnader för innevarande månad, vissa för kostnader fram till sommaren, och vissa med verksamhetsstöd och visstidsanställningar har redovisat året ut.

De svar som endast nämner antalet anställda utan att specificera tid eller belopp är inte med i beräkningen. Där endast tid är utskrivet har en estimerad summa för kostnaden räknats med, som baseras på att 1 månadslön motsvarar en kostnad på 35.000 kr.

Estimat 3

Antalet anställda: 463 löntagare

Summa för lönekostnader under 1 månad*: 9.598.069 kr

*Inkluderar hela ovanstående summa i estimat 1, samt inkluderar de pedagoger och enskilda aktörer som inte redovisat lönekostnad för personal men där Danscentrum adderar 1 månadslön á 35 000 kr för individens egna bortfall i arbete.

Hur många avtal med fakturerande medarbetare har du behövt avsluta eller omförhandlar just nu? Ange antal och lönesumma per avtal:

Antal avtal med medarbetare: 246 st

Totalsumma*: 3.653.250 kr

* Vissa svar visar endast antalet avtal men inte uppskattad kostnad för fakturor. Alltså är den verkliga totalsumman högre än vad beräkningen visar. Då aktörer angett belopp + moms, har moms på 25% räknats med i totalsumman.

Här kan du i fritext beskriva din situation eller lämna övriga kommentarer eller argument för att understryka det fria fältets situation:

Kommentarer i urval:

“Många arrangörer föreslår nu att man ska flytta föreställningar. För oss är det svårt eftersom vi inför våra anställda inte kan hävda Force majeure då vi spelar för färre än 500 pers - alltså måste vi betala dansare både nu och vid ett ev senare tillfälle vilket vi inte klarar - inte när alla föreställningar just nu ställs in... Vi förordar att kommuner o dyl arrangörer (med muskler) betalar de inställda föreställningarna (minst byråkrati och minst kostsamt om man jämför med att ansöka om krismedel osv) och att man sedan absolut kan diskutera kraftigt rabatterade föreställningar vid flytt, vi behöver alla ta vår del av ansvaret i en sådan här situation - men om våra små och sårbara organisationer ska bära hela ansvaret kommer vi inte att finnas kvar länge till... Ska sägas att flera kommuner i Stockholm har hört sammat detta och betalar nu. Även DiS har gått ut med den rekommendationen. Vad gäller övriga landet har vi inte fått svar på denna önskan än... När det gäller bidragsfinansierade projekt som ställs in vore det kanske fint om de som drabbas just nu kunde söka extra medel för att kunna förlängas t ex så att de medverkande kan få sin lön både nu och vid ett genomförande längre fram... Sedan tror jag att vi kommer se problem längre fram

eftersom det här också är en period då både försäljning för kommande år och ansökningar för kommande projekt brukar ske. I vårt fall går all energi just nu åt till att rädda den rådande situationen och det finns inte så mycket ork kvar att jobba framåt. Detsamma gäller alla våra samarbetsparter... så samordning framåt är också ett problem. Vet inte hur det kan åtgärdas men är nog viktigt att komma ihåg. Kommer kanske behövas stimulans för nya projekt när den här krisen är över...”

“Vi vill börja med att säga att det viktigaste är att hålla en utdragen process så att så få som möjligt blir sjuka samtidigt. Vår bransch är uppbyggd av ett fint och sårbart nät som nu löses upp. Då situationen innan corona var mycket ansträngd ekonomiskt är vi osäkra på hur många som kommer att kunna arbeta efter detta är över. Vi skulle repeterat en första fas i april med en ny produktion, något som vi nu omförhandlar pga den osäkra situationen. Det finns inga ekonomiska marginaler att anställa dansare utan att sedan kunna genomföra repetitioner. Vi vet i nuläget inte om vi kommer att kunna hålla premiär eller spela föreställningar i som planerat tidig höst då vi är beroende av våra samarbetspartners och ifall de kommer att kunna hålla öppet eller behöver ändra sin verksamhet då de nu under våren ställt in sin publika verksamhet. Vi står även själva utan lön på oviss framtid då lönen följer repetitionerna, även för oss som leder produktionen. Det är oklart hur frigrupp (som vi är) är inkluderade i force majeure i avtal. Vi tror att många i branschen nu har stor förståelse även fast det påverkar alla ekonomiskt. En stor fråga för oss är dock - kommer vi att bli återbetalningsskyldiga till våra bidragsgivare om vi inte kan genomföra verksamheten i år? Viss lön och arvode har betalats ut och vi står med fasta kostnader. De flesta i vår kommande produktion har möjlighet att vara på a-kassa. För dem som har eget företag är skyddsnäten än mindre.”

“Min verksamhet står inför en väldigt osäker situation där stora intäkter riskerar att utebli. Att det saknas en rådande praxis för om arrangörer ska betala ut arvoden i denna situation försvårar. Kulturrådet ska hantera frågan och tills dess svävar jag som fri koreograf och arbetsgivare i en väldigt stressande och påfrestande situation. Osäkerheten om jag kommer att klara av att betala ut löner och arvoden till mina medarbetare. Och oron om jag kommer ha utrymme att betala ut lön till mig själv. Oron för att behöva sätta mitt bolag i konkurs om skulderna blir för stora. Oron för den egna privatekonomin om lön uteblir, verksamhetens ekonomi och ansvaret för mina anställda. Det här påverkar inte bara våren utan ger ringar på vattnet längre fram då ekonomi saknas för verksamheten i höst vilket skapar nya problem. Situationen senaste veckan har genererat enormt mycket extra arbete och press på mig som koreograf, min producent och övriga arbetare. Än en gång har det blivit tydligt hur utsatt en är som fri koreograf och arbetsgivare inom dans- och koreografifältet. Situationen med inställda föreställningar, residens med mera har även genererat merkostnader eftersom arbetet har behövt fortgå och lösningar göras löpande då en som fri koreograf inte har råd att bryta avtal utan alltid försöker göra allt för att kunna fullfölja och leverera färdig föreställning, turné mm.”

“Alla mina inplanerade arbeten har avbokats eller skjutits fram på obestämd tid. Som vanligt har jag inga kontrakt i skrift som kan styrka dessa jobb, eftersom jag antingen är anställd vid behov tex via SKH eller övrigt frilansande där det oerhört ofta förekommer att en får kontrakt tätt inpå eller efter avslutat arbete. Alla ev jobbchanser och möjligheter inom fältet har försvunnit helt och hållet iallafall det närmaste halvåret. Jag har varken rätt till a-kassa pga FA-skatt eller sjukpenning om jag blir sjuk. Situationen är verkligen akut kris ekonomiskt för mig och många andra. Jag har ansökt om bostadsbidrag (3 mån handläggning minst) samt kommer söka socialbidrag (ca 1 mån handläggning). På mindre än en vecka försvann alla jobb för kommande halvåret så det fanns ingen chans att förbereda.”

“Alla mina gigs är inställda och i princip kört att just nu hitta extra småjobb. Rädd att jag inte kommer kunna betala hyran nästa månad.”

“Mitt konstnärskap och mitt yrkesliv som professionell danskonstnär bygger till största delen på uppdrag från olika uppdragsgivare. Allt från större uppdrag som koreograf åt dans-, opera- och teaterinstitutioner och längre undervisningsuppdrag på olika utbildningar till kortare, enstaka egna uppträdande, workshops eller klasser. Eftersom det handlar om en blandning av timanställningar, kortare uppdragsanställningar och uppdrag som jag fakturerar via min förening eller min mans firma omfattas jag inte självklart av något speciellt trygghetssystem. Och även om jag oftast har seriösa uppdragsgivare är det inte alltid att överenskommelserna hinner formuleras i ett avtal som täcker alla möjliga oförutsägbara händelser.”

“Nu när alla planerade jobb- och även det som skulle planeras inte går att färdigställa-är jag och MÅNGA med mig helt utan lön från samtliga verksamheter. Jag är nu arbetssökande i en tid då alla uppmanas vara hemma och jobba-det blir det inga jobb eller pengar utav. Jag är ensamstående med barn och har inga "extraarbeten" att tillgå efter 30 år i kulturbranschen. För min del är det en fråga om överlevnad då jag är helt beroende av mina inkomster eftersom jag inte har erhållit tex statliga stöd utöver tidigare stöd från KN för internationella samarbeten som nu inte heller blir aktuella. Eftersom ingen vet hur länge detta kommer pågå kommer jag och många med mig- tvingas göra mycket stora förändringar privat.”

“Oavsett kris eller högkonjunktur är vi, som arbetar med dans och scenkonst, alltid lågavlönade. Och vid en kris som denna drabbar det oss hårdare då vi inte har marginaler till sparande eller andra jobb vid sidan av att luta oss emot. Inom dansfältet är de flesta lågavlönade egenföretagande kvinnor, utan skyddsnet. Förutom att vi har vårt eget boende att betala, har de flesta av oss egna kontor eller studios att betala utöver. Och för att betala dessa studios och danslokaler måste vi få in lön. Det är ett mycket desperat läge nu, när vi får avbokningar och ändå ska betala lön till anställda samt hyra av våra studios. Vi behöver hjälp! Nu!”

“Situationen är orimligt svår Anslag med internationell samverkan för ställas in Filmfestivaler med dansfilm ställs in Pågående internationell Utställning med koreografiska inslag och videoverk är stängt En egen festival med 20 medverkande scenkonstnärer måste ställas in Trots detta kvarstår kontrakt med hyra av teatrar, rep lokaler, inköp av scenografi och kostym och anlitade tekniker Uppdrag som gästlärare på högskola uteblir eftersom undervisning på universitet sker på distans. Dansmoment uteblir och ersätts av gratis online material”

“Förhoppningsvis kan vi flytta fram de föreställningar som blir inställda. Men det innebär dels mer arbetstid för oss vad gäller kontakt med arrangörer, medarbetare, biluthyrare, hotell m fl kring nya tider. Arbetstid som vi inte har inberäknad tid för och därför kostar oss extra. Det innebär också att vi kommer ha föreställningar och resor som ska göras i höst när vi även behöver göra det som bokas nu. Vi försöker planera om i största möjliga mån men våra marginaler är små och vi har redan gått på knäna de senaste åren.”

“Det är många som är helt beroende av alla, både mindre och större uppdrag för att få ekonomin att gå ihop, och som i och med denna kris riskerar gå i personlig konkurs, och vars insatser hela det fria dans- och

koreografifältet vilar på. Ett fält inom vårt allas gemensamma kulturliv som nu mer eller mindre riskerar utplånas om inte statligt stöd sätts in för att förhindra detta.”

“Som frilansande dansare med arbete i Sverige och utomlands är det helt förödande att många arbetstillfällen ställs in. För min del handlar det om turnéer i Danmark, Tyskland, Ungern, Spanien, England , Kina och en lång föreställningsperiod i Helsingfors, Finland som har eller kommer att ställas in. Inget jobb = ingen lön... Jag ser med oro på framtiden!”

“Jag är frilansande dansare som räknas som egenanställd av a-kassan, trots att jag saknar enskild firma. Nu när allt mitt jobb under våren avbokas, även mitt extrajobb där jag var timanställd, står jag nu alltså helt utan inkomst eller ersättning.”

“Mitt arbete i år är främst internationellt. Det består inte bara från föreställningar utan från workshops / undervisning och skapande av nya föreställningar. Att ha allt annullerat skulle ge mig nästan ingen inkomst fram till slutet av detta år.”

Kontaktuppgifter

Vänligen kontakta oss för möten och frågor kring materialet.

Amy Fee, verksamhetsledare Danscentrum

Mobil: 072-214 91 59

Email: amy.fee@danscentrum.se

Elinor Tollerz Bratteby, enkätsamordnare

Mobil: 073-533 25 33

Email: elinor.tb@gmail.com

DC Norr

Email: info@danscentrumnorr.se

DC Stockholm

Email: emelie@dcsthlm.se

DC Väst

Email: vast@danscentrum.se

DC Syd

Email: info@danscentrumsyd.se

Enkäten är genomförd av Danscentrum Riks, Norr, Stockholm, Väst och Syd efter initiativ från Amy Fee. Sammanställning och beräkningar är gjorda av Elinor Tollerz Bratteby, 31 mars 2020.

